

Sektionen för ekonomisk analys
Fredrik Holmström

Justitiedepartementet

10 333 STOCKHOLM

Kansliyttrande Remiss - Europeiska kommissionens förslag till förordning om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner

Europeiska kommissionen presenterade den 12 september 2023 ett förslag till en ny förordning om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner, som ska ersätta det nuvarande EU-direktivet på området från 2011. Förslaget innebär bland annat att betalningstiden vid alla handelstransaktioner, både i förhållande mellan näringsidkare samt mellan näringsidkare och det allmänna, inte får vara längre än 30 dagar. Det handlar även om att nivån på dröjsmålsräntan och tidpunkten för när den börjar löpa harmoniseras och att borgenärer inte ska kunna avstå från sin rätt till dröjsmålsränta. Medlemsstaterna ska också utse en eller flera tillsynsmyndigheter som ska säkerställa att förordningens regler efterlevs. Det huvudsakliga målet med kommissionens förslag är att minska antalet sena betalningar inom EU i syfte att förbättra särskilt de små och medelstora företagens likviditet och konkurrenskraft och därigenom bidra till en väl fungerande inre marknad.

En ny bestämmelse om betalningar till underleverantörer vid offentlig upphandling av byggtreprenader föreslås. För att säkerställa att betalningar överförs nedåt i leveranskedjan ska huvudentreprenören vara skyldig att till den upphandlande myndigheten eller enheten lägga fram bevis om att underleverantörer har fått betalt. Om det inte görs, eller om den upphandlande myndigheten eller enheten får kännedom om en sen betalning, ska den utan dröjsmål underrätta tillsynsmyndigheten om det.

En nyhet jämfört med 2011 års direktiv är att det i förslaget till förordning föreslås att medlemsstaterna ska utse en eller flera tillsynsmyndigheter som ska ansvara för genomförandet av förordningen, och som ska samarbeta med kommissionen och andra relevanta myndigheter. Tillsynsmyndigheten ska bland annat ha befogenheter att inleda och genomföra undersökningar på eget initiativ eller efter klagomål, som ska kunna ske anonymt. Myndigheten ska även ha befogenhet att fatta beslut om att det skett en

överträdelse enligt förordningen och kräva gäldenären på betalning av dröjsmålsränta och annan ersättning, samt ålägga dem som är ansvariga för överträdelsen böter och andra sanktioner. Medlemsstaterna ska se till att sanktionerna får genomslag och är effektiva, proportionella och avskräckande.

För myndigheter och andra offentliga organ innebär förslaget egentligen inte mycket nytt, utan skärpningen kom redan 2011 med implementeringen av den dåvarande ändringen av "late payment"-direktivet. Det nya är att 30-dagarsregeln kommer att vara tvingande även i förhållanden näringsidkare emellan, vilket är någonting som kommer träffa även SKRs medlemmars företag. Förseningsersättningen i lagen om ersättning för inkassokostnader m.m. höjs också något.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) vill lämna nedan angivna invändningar.

SKR anser generellt att förslag till åtgärder inte bör vara mer långtgående och detaljerade än vad som är nödvändigt för att uppnå syftet med förslaget, och ökad regelbörda och administration för myndigheter bör undvikas.

SKR motsätter sig att en tillsynsmyndighet ska få ansvar för att övervaka efterlevnaden. Det är i grunden fråga om civilrättsliga handelstransaktioner, där parterna kan utkräva de tvingande rättigheter förslaget ger på samma sätt som andra avtalsrättsliga förpliktelser kan utkrävas; d.v.s. i allmän domstol.

SKR motsätter sig en ny bestämmelse avseende betalningar till underleverantörer vid offentlig upphandling av byggtreprenader. Vi anser inte att upphandlande myndigheter ska läggas på en ytterligare administrativ börda. Den administrativa börda och de merkostnader som det skulle innebära för upphandlande myndigheter står inte i proportion till vinsten med förslaget.

Sveriges Kommuner och Regioner

Palle Lundberg Verkställande direktör

Ola Odebäck Avdelningschef